

ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԳԻՏՈՒԹԻՒՆ

ԵՐԿՐԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ

Պարզութեան ու անյրեւի նշաններ :

ՊատիւԱԿԱՆԱՅ շատ հարկաւոր է ցանկելու և վարելու համար գիտնալ պարզութեան և անձրեւի նշանները . ուստի փոքր լսիոյ բնակիչներէն մէկը՝ որ շատ բան դիտեր ու նշաններ է հողերուն տեսակներուն վրայ, իւրաքանչիւր սերմերուն որ հողը սիրելուն չսիրելուն, ու ցանկելու և արդիւնաւոր ընելուն վրայ, և տունկերը տնկելու պատուաստելու, դարման տանելու վրայ, հետեւեալ ծանօթութիւնները կուտայ օգուն վրայ :

Տարին չորս եղանակ ունի . ձմեռ, գարուն, ամառ, աշուն . ամէն մարդ՝ իր բնակութեան տեղը ինչ փոփոխութիւններ որ կրնան ունենալ աս չորս եղանակները՝ պէտք է ուշադրութիւն սորվի :

Լս եղանակներուն մէջ մարդս իբրեւ շրջանով մը պտրտելով, իր կեանքը կ'անցունէ . բայց, թող աստեղաբաշխները և ուրիշ բնական բաներու ետեւէ ընկնող գիտնականները, այլ և շատ ռամիկ գիւղականաց քովը տեսանք շատ բաներու ուշադրութիւններ, որոնք կէս մը աւանդութեամբ իրենց մեծերէն լսեր են, կէս մ'ալ իրենք խելք բանեցընելով գտեր են :

Ուստի մէկ պարզ գիւղական մը թէ ունենայ անանկ գրով կամ բանիւ իրեն մէկ առաջնորդող մը, ետեւէն ինքն ալ խելք բանեցընէ, շատ յաջողակութիւն կը ստանայ . մէկ խօսքով, պարզ մշակութիւնը անգամ գիտնօրէն կ'ընէ . որով ոչ միայն իրեն շահաստացութեանը ճամբայ կը բանայ, այլ և բրտութիւնն ալ վըայէն կը սրկըրդէ կը նետէ :

() Դոյն պարզութեան նշաններ :

Ուսինը իրեք օրուան եղած տենը՝ վրան բարակ ճերմակ ամպ մը որ կապէ՝ պարզութեան նշան է, օդը բաց ու պայծառ կ'ըլլայ :

Երեսկէս չորրորդ օրը՝ լուսինը պարզ ու պայծառ տեսնուի նէ, պարզութեան նշան է, օդը պայծառ կ'ըլլայ :

Երբոր լուսինը բակ ունենայ, և ան բակը պարզ և ճերմակ տեսնես, պարզութեան նշան է :

Երեւ ալ ասանկ առաւօտուն տեսնես նէ, պարզութեան նշան է :

Երեւ մտած ժամանակը պարզ և ճերմակ երևնայ նէ, միւս օրը օդը բաց կ'ըլլայ :

Եթէ արեւուն ծագած ատենը քիչ ամպ տեսնուի, կ'երևնայ թէ քիչ ալ անձրեւ կուգայ :

Երեւուն ծագած ու մտած ատենները՝ չորս դին ճերմակ ամպ գտնուի նէ, պարզութեան նշան է :

Եթէ բարձր լեռան գլուխը բարակ ճերմակ ամպ երևնայ, պարզութեան նշան է : Եսանկ ալ ծովուն վրայ կ'երևնայ նէ :

Բու թռչունը գիշերը ձայն կը հանէ, կամ ագռաւը սաստիկ կուկըռայ նէ, պարզութեան նշան է :

Երեւի նշաններ :

Երեքօրեայ լուսինն ծայրը պղտոր տեսար, անձրեւի նշան է . չորրորդ օրն ալ ան պղտորութիւնը տեսար, ամպոտ օդի նշան է :

Ուսնին քովը բակ տեսար՝ կարմիր ջրի պէս պղտոր, ամպոտ օդի և շատ անձրեւի նշան է :

Ուսնին բակը սևագոյն ըլլայ նէ՝ քիչ անձրեւի նշան է :

Եթէ լուսինն բոլորը պղպշակի պէս ամպեր շատ տեսնուի նէ, շատ անձրեւի նշան է :

Երեւ ծագած ատենը կարմիր ու

սեւագոյն ամպերով ելլէ նէ, արեւ-
լեան կողմը շատ անձրեւի նշան է :

Արեւուն ծագած ատենը չորս դին
փայլուն սեւ ամպ երեւնայ նէ, անձրեւի
նշան է :

Կայծակ կամ ամպերու ճայթ մունք
որ կողմը ըլլայ նէ՝ անձրեւ գալու նշան
է . միայն փայլակը հիւսիսի կամ հա-
րաւի կողմերուն որ կողմը տեսնես նէ,
հոն կ'ըլլայ անձրեւը :

Եթէ հիւսիսի կողմէն շատ հով
փչէ, նշան է անձրեւի :

Ձկնկուլ թռչունը շատ լուացուի
նէ, շատ անձրեւ գալու նշան է :

Կովերը երբոր հարաւի կողմը եր-
կայն երկայն կրնային՝ անձրեւի նշան է :

Սրջիւնները երբոր իրենց հաւ-
կիթները տեղէ տեղ կը կրեն, անձրեւի
նշան է :

Հաւերը երբոր կը վազեն, կը կըռ-
կըռան, անձրեւի նշան է :

Գորտերը դէպ 'ի ջուրը կը վազեն,
կը պոռան կը կանչեն, անձրեւի նշան է :

Երբոր կը տեսնես որ հովը կակուղ
կը փչէ, կ'ուշացընէ անձրեւը . ու կաղ-
նի ծառը շատ պտուղ որ տայ, ան տա-
րին անձրեւ շատ կ'ըլլայ :

Ամէն կենդանւոյ դէպ 'ի հիւսիս
փախչիլը՝ անձրեւի նշան է :

Կռունկը ատենէն առաջ գայ նէ,
աշունը երկայն կը քըշէ ու ձմեռը ան-
ձրեւ ձիւն շատ կ'ըլլայ . եթէ կռունկը
ուշ գայ նէ, ձմեռն ալ ուշ կը մնայ :

Անակ ուրիշ շատ կենդանեաց
շարժմունքէն, ու լեռան ծառերուն
քիչ կամ շատ պտուղ ունենալէն՝ յա-
ջորդ ձմեռը կը գուշակուի :

Պ . Պ

ԲՆԱԿԱՆ ԳԻՏՈՒԹԻՒՆՔ

ԱՍՏՂԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ

Հետեւի նոր հոլերսն :

Հետեւի անդնով գերմանացի քաջ
աստղաբաշխը երկու տարի առաջ մո-
լորակ մը գտեր էր, որ Ապրիլ Ըսուե-
ցաւ . նոյն անձը աս տարի յուլիսի առ-
ջի օրերը Տրիգէն քաղքին մէջ ըլլա-
լով՝ ուրիշ նոր մոլորակ մըն ալ գտեր
է, և ասոր մեծութիւնը իններորդ
ու տասներորդ կարգի աստղերուն
չափ է : Իտալիոյ աստղաբաշխներն
ալ մօտեւոյ գիտելով ստուգեցին աս
մոլորակին գոյութիւնը, և կ'ըսեն
թէ ասիկայ ալ հաւանական կարծեօք
այն մանր մոլորակաց մէկն է որ հրատ
ու լուսնթագ մոլորակներուն մէջտե-
ղուանքը կը պտըտին :

ԲՈՒՍԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ

Սեւի :

ԱՍԻԱՅԻՆ արեւելեան մեծ արշիպե-
ղագոսին մէջի Սողուքեան կղզիները
անուանի են իրենց բոյսերուն շատու-
թեանն ու աղւորութեանը համար :
Արմաւենիի տեսակներ կան հոն որ
անոնց մէկ տեսակին պտուղը սափա-
կ'ըսուի, ու խիստ առողջարար ու
համեղ է : Սանկուսթան անունով
ծառ մը կայ որ պտուղը խաղողի, ե-
լակի, կեռասի ու նարնջի համերը
ունի . հռչակաւոր է նաեւ հացի ծա-
ռը, երեսոսը, հնդիկ ընկոյզը², թե-
քը՝ որուն փայտը նաեւ շինելու կը
գործածուի, քայեփուլ թիւն՝ որ պա-
տուական եղ ունի : Ասօգտակար ծա-

1 Գարեգէլ :

2 Հիւսիսային Բելիզ :